

Islam in het kort

Ahmadiyya

Hazrat Mirza Ghulam Ahmad stichtte de Ahmadiyya-moslimgemeenschap in 1889 in India. De stroming wil terug naar de kern van de islam, zonder daarbij fundamentalistisch te zijn. Grote Amadiyya-gemeenschappen vindt men in Pakistan, India, Ghana, Nigeria maar ook in Duitsland en Canada. De Nederlandse Amadiyya-gemeenschap liet onlangs ook van zich horen in verband met hun uitsluiting van het Contact Orgaan Moslims en Overheid (CMO), zie pagina 22.

Alevieten

Het Alevitisme ontstond in de negende en tiende eeuw door grote volksverhuizingen van Turkse stammen vanuit Centraal-Azië naar Anatolië. Het is een Shi'itische stroming. Het erkent net als de grootste Shi'itische stroming een reeks van twaalf rechtmatige imams (opvolgers in de lijn van de profeet Mohammed). De zesde imam, imam Cafer-i Sadik, heeft speciale betekenis omdat hij als eerste het Alevitisme in een boek beschreef. Circa 30% van de Turken in Turkije zijn alevitisch. De Alevieten zijn vrijzinnige moslims en hangen een humanistische levenswijze aan. Zij hechten niet aan gebeden, moskee, vasten en de bedevaart naar Mekka, zoals de meeste moslims (zie ook pagina 22).

Soennieten

Het Soennisme is de hoofdstroming binnen de islam. 90% Van de moslims zijn soennitisch. De meeste Turkse en Marokkaanse Nederlanders zijn soennitisch. Het woord Soenna is arabisch voor traditie. Na de dood van de profeet Mohammed ontstond er een strijd om zijn rechtmatige opvolging. De strijd ging tussen de aanhangers van Mohammed's neef en schoonzoon Ali en die van de kaliefen. De soennieten volgen de kaliefen. Binnen de Soennitische stroming zijn er vier scholen te onderscheiden: De hanafitische school, de malekitische school, de chafeitische school en de hanbalistische school. De hanafitische school is de meest progressieve stroming, de hanbalistische de meest behoudende stroming inzake de interpretatie van de koran en de soenna.

De hanafitische school

Deze stroming is zeer invloedrijk geweest. Tot de dag van vandaag vormt zij de basis voor onder meer het familierecht in de meeste landen van het Midden-Oosten zoals Egypte, Libanon, Syrië, Jordanië en de soennieten in Irak.

De malekitische school

De leer laat weinig ruimte voor het eigen denken en is daardoor meer behoudend van aard. Het familierecht in Noord-Afrika en in een groot aantal Afrikaanse moslimlanden is op de malekitische leer gebaseerd.

De chafeitische school

Aanhangers van deze school zijn te vinden in Oost-Turkije, Beneden-Egypte en de moslimlanden rondom de Indische oceaan.

De hanbalistische school

Ahmed Ibn Hanbal propageerde een zeer letterlijke toepassing van de koran en de hadith. Hij is tegenstander van een rationele interpretatie van de sharia. Saoedi-Arabië volgt deze leer.

Shi'ieten

De meerderheid van de Iraanse bevolking is Shi'iet evenals een kleine meerderheid van de Iraakse bevolking. Het Shi'isme komt ook voor in Pakistan, India, Libanon en diverse Golfstaten. Het Shi'isme is ontstaan na de dood van de profeet Mohammed. Shi'ieten zijn volgers van Ali, de neef en schoonzoon van Mohammed, die als rechtmatige opvolger van de profeet gezien wordt in plaats van de kaliefen. Het geruzie tussen de twee partijen mondde uit in de moord op Ali en later op zijn tweede zoon Hoessein. Beiden worden vereerd als de twee grote martelaren. Hun graf-tomben in Najaf en Kufa zijn voor de Shi'ieten heilige plaatsen. Het Shi'isme verschilt van het Soennisme door de plaats van de imam. Binnen het Soennisme is de imam 'slechts' voorganger in het vrijdaggebed in de moskee, binnen het Shi'isme wordt hij gezien als de spreekbuis van Allah zowel op godsdienstig als sociaal en politiek vlak en wordt hij ayatollah genoemd. Shi'ieten hebben de verwachting dat de ware, door God gezonden imam, *al Mahdi*, eens zal verschijnen om de ware islamitische staat in de wereld te stichten.

Binnen het Shi'isme zijn er nog twee stromingen: de *Itna ashri*, de *twelvers*, omdat zij na Ali nog elf andere imams hebben gekend en het Isma'illisme. De meeste Shi'ieten behoren tot de *twelvers*.

Hadiths = de vertellingen over de leefwijze van de profeet.

Koran = is het woord van Allah dat zich aan de profeten heeft geopenbaard en aan Mohammed 'als zegel der profeten'. Het is het heilig boek van de moslims. De koran bevat 114 hoofdstukken of *soera*, onderverdeeld in 6219 verzen (*aya*)

Islam = overgave/onderwerping aan God.

Sharia = islamitische wetgeving gebaseerd op twee bronnen: de koran en de hadiths. De meeste landen kennen een duaal rechtssysteem met religieuze en seculiere rechtbanken. De religieuze rechtbanken behandelen voornamelijk familie- en erfrechtzaken af. Alleen Iran en Saoedi-Arabië hebben enkel religieuze rechtbanken, Soedan en Noord-Nigeria sinds kort.

Soenna = de hadith-verzameling. Na de koran, de tweede belangrijkste bron van het moslimgeloof. De moslims kwamen vrij snel tot de ontdekking dat in de koran niet alle regels voor alle situaties van het dagelijkse leven gevonden kon worden. De directe volgelingen van de profeet zijn toen begonnen de gedragingen en reacties op bepaalde gebeurtenissen van de profeet te verzamelen in vertellingen/hadiths. Zo zijn de hadiths ontstaan. Er zijn 300.000 vertellingen ontstaan. Hoe verder in de tijd de volgelingen van de profeet af stonden, hoe minder betrouwbaar de vertellingen geacht werden. De waarde wordt bepaald door de afkomst van de verteller van de hadith. Al Boekhari en Moeslim verzamelden de meest betrouwbare hadiths. Al Boekhari beschouwde slechts 8000 van de 300.000 vertellingen boven iedere twijfel verheven.

Soera = hoofdstuk in de koran.

Vijf zuilen van de islam = de vijf belangrijkste verplichtingen voor een moslim: de geloofsbelijdenis (shahadah), de gebeden (salat), het geven van al-moezen (zakat), het vasten tijdens ramadan en de pelgrimstocht naar Mekka (hajj).

Bronnen:

- mr. L.Jordens-Cotran, Het Marokkaanse familierecht en de Nederlandse rechtspraak, Forum, Utrecht 2000.

• Wikipedia.NL